

**2021 – DOSARELE PATRIMONIULUI (LXXXVIII): poporul este etern,
guvernele ...? - Noaptea Demnitarilor! - ce este iletrismul academic?
- nici caracterele nu sunt toate genii ...!**

Iletrismul mulți văd - puțini pricep!
Dosarele patrimoniului (LXXXVIII)
Anul comemorativ al celor adormiți în Domnul!

Eu și generația mea am crescut în religia libertății?
nici caracterele nu sunt toate genii, dar toate geniile sunt caractere!
nu cred că țara mea are ceva de câștigat din minciună, eu cred că țara mea are totul de câștigat din adevăr ...!
Ce sunt diplomele ...?
Noaptea demnitarilor, la 5/6 mai! există o ordine ... morală?

1874 1951
Tribuna redactor șef
Sever Bocu
70 de ani de la stingerea din viață!

Sighetu Marmăției
Cortegiul sacrificiilor

Istoria a acordat numele de „Noaptea Demnitarilor” valului de arestări care au avut loc în noaptea de 5/6 mai 1950, atunci începând efectiv exterminarea elitelor românești. Noul regim al Republicii Populare Române a dispus arestarea multor demnitari, în rândurile lor fiind artizani ai Marii Uniri și martiri ai Basarabiei și Bucovinei. Resursele informative digitale indică 84 de persoane, fiind identificate 74 și arestate efectiv 69, toți opunându-se procesului de sovietizare a țării, fiind apărători ai democrației și constituționalismului. Mulți dintre cei arestați s-au stins din viață, în închisoarea din Sighetu Marmăției.

În 2021, toți românii din Banat ar trebui să comemoreze șapte decenii de la stingerea din viață a tribunistului Sever Bocu!

Născut la Șiștarovăț - unde am regăsit o placă pe biserică -, cu studii în satul natal, la Lipova și Arad, iar studiile superioare la Viena și Paris, a condus cotidianul „Tribuna” din Arad. În 1914, Sever Bocu și-a respectat convingerile, trecând în România și încadrându-se în rândul intelectualilor ardeleni care militau pentru ieșirea României din neutralitate și intrarea ei în război alături de Antantă, pentru realizarea idealului național, participând activ la lupta pentru Marea Unire. A fost organizator al prizonierilor români ardeleni din Rusia și aducerea lor ca voluntari în armata română cu scopul de a lupta pentru dezrobirea Ardealului (1917). În 1918 trece la Paris,

unde scrie și militează pentru menținerea Banatului în hotarele României Mari. El însuși, sublinia obiectivul, care a fost îmbrățișat de toți luptătorii pentru Marea Unire („*Drumuri și răscruci*”): **«„Eu și generația mea am crescut în religia libertății. Pentru acest crez, cei din generația mea au umplut temnițele maghiare. Astea toate pentru a câștiga libertatea națională. Am izvorât din acel trecut sbuciumat, din înaintași frânți pe roată, pentru acelaș crez de libertate națională”**. Din cauza acestei concepții politice, Sever Bocu, va susține toate celelalte obligațiuni ce derivă din ea: **„Poporul este etern, guvernele sunt trecătoare**. Dar ori cât ar fi de trecătoare, ele trebuie să răspundă pentru fiecare părticică din această țară, făcută din sufletul și sângele poporului și dacă nu vom avea o vigilență totală, ne pândește un pericol de moarte. Când oamenii greșesc, pericolul nu e mare; dar când țara greșește, nenorocirea vine inevitabil”». Sever Bocu, în perioadă interbelică, a reprezentat Banatul, ca deputat și fruntaș al Partidului Național Român și, ulterior, al Partidului Național Țărănesc, militând în calitate de economist pentru un program complex de dezvoltare regională. Bazându-se pe analize lucide, clar exprimate, el scria: **«Dar pentru realizarea acestui program, e nevoie de caractere, de oameni tari care să nu cedeze în momentele de slăbiciune. Pentru formarea acestor caractere, împotriva oportunistului, a luptat Sever Bocu mereu: „Eu respect chiar și cele mai mari rătăcirii cu condiția să fie sincere”, căci „eu nu cred că țara mea are ceva de câștigat din minciună, eu cred că țara mea are totul de câștigat din adevăr”**. Dacă nu se va ajunge în România la un maximum de moralitate politică „tot ceea ce este la noi nu poate dura”. Într’adevăr „există o ordine morală în toate acțiunile cu adevărat sănătoase, de aceea pentru a reuși în proiectele noastre ne trebuiesc caractere. Cu o morală de oscilări nu se poate consolida un partid. **Caracterele sunt scheletul organizării noastre**. Deci să ne bazăm pe oameni întăriți printr’o convingere intimă. Nici oligarhia aristocratică a talentului, a diplomelor, nici însuși primatul intelectual nu folosesc dacă nu se integrează într’o ordine morală, de largă concepție. **Diplomele și toate calitățile noastre nu sunt un drept ci un mijloc prin care devenim utili societății și prin aceasta nouă înșine”**. Nici un om superior nu poate fi fără o țintă dreaptă în viață. Numai aceia au oscilat în momentele grele a căror rezistență morală a fost mai slabă: **„Omul este stâncă atât cât este moral și atât cât îl ține Dumnezeu. Lutul este șubred, el nu poate face nimic dacă este lipsit de forța morală. Luptele politice în fond sunt lupte de caracter. Puterea este acolo unde-i cinstea. Cea mai mare putere o are omul moral, omul cinstit”**. Cât de mult ține dânsul la tăria caracterului în viață declară el însuși: **„În lunga mea carieră politică nu odată am fost pus înaintea problemei de a alege între popularitate și credințele mele. Și nu odată am aruncat-o ca pe un leș netrebnic pe aceasta pe altarul intereselor superioare”**. (...) Tăria caracterului îți dă prestigiul fără care nu se poate trăi în societate și cu atât mai puțin a o conduce: **„Ultima guvernare la noi a avut drept cauză a prăbușirii scăderea vertiginoasă a prestigiului. Ea nu-și dădea seama de aceasta, pune vina pe formule dela care aștepta minuni și pe cari le schimba pe rând. Dar nici o formulă nu se putea substitui prestigiului. În zadar ne-am făcut Monarhie Constituțională, Monarhie Autocrată, Teocrată cu guvernare cu patriarhi, cu Petrache Lupu, cu marșuri tinerești, nici o formulă nu rezista ... Fiindcă prestigiul putea investi orice formulă, absența prestigiului nu putea fi înlocuită prin nicio formulă”**. De aceea prestigiul cel mai înalt îl au geniile cari au fost mari caractere: **„Geniile însăși nu sunt în realitate decât mari caractere ce se deosebesc net de talente, cari sunt**

lucrative, inflaționiste, nu revelatorii, deci nu necesarmente caractere. Evident, **nici caracterele nu sunt toate genii, dar toate geniile sunt caractere**».. În „Noaptea Demnitarilor” a fost arestat și torturat - considerat „lacheu al claselor exploatoare din regimul burghezo-moșieresc” - stingându-se din viață, în temuta închisoare de la Sighetu Marmației, la 21 ianuarie 1951.

Vizitând muzeul orașenesc Lipova și audiind excelenta prezentare a doamnei muzeograf Corina Dubeștean, am înțeles și cunoscut rolul pe care l-a avut Sever Bocu în dezvoltarea Banatului și contribuțiile acestuia la ridicarea de ctitorii în ținut: construcția palatului „*Tribune*” din Arad (1909), înființarea Bursei la Timișoara (1930), înființarea școlii de arte frumoase la Timișoara (1933), înființarea episcopiei ortodoxe a Timișoarei (1939, devenită Mitropolie în 1947), înființarea Universității de Vest din Timișoara (1944), construcția catedralei mitropolitane din Timișoara (târnosită în 1946). O contribuție importantă a avut-o Sever Bocu la marcarea memoriei înaintașilor, consemnându-se edificarea: monumentului eroilor din 1914-1918 Igrîș (1930), monumentului memorandiștilor în Lipova (1932) și a monumentelor lui Vincențiu Babeș (Timișoara-1934) și a lui Coriolan Brediceanu (Lugoj-1937). Nu ar trebui uitată contribuția lui Sever Bocu la repatrierea osemintelor lui Eftimie Murgu și reînhumarea lor la Lugoj (1932) și repatrierea osemintelor lui Vichentie Babeș și reînhumarea lor la Hodoni (1936)!

„*Dosarele patrimoniului*” a atins problema analfabetismului funcțional, mulți elevi - deși cunosc cititul, scrisul și socotitul - nedevelopând gândirea critică, pentru a rezolva probleme zilnice; astăzi, știm că peste 40% din absolvenții de gimnaziu nu înțeleg citirea unui text! În ultimii ani s-a definit termenul de „*iletrism*” - „**mulți văd, puțini pricep**”, sociologii susținând că există mulți oameni instruiți în societate care știu să citească, dar nu percep semnificația textului, interpretându-l greșit sau confuz. Presa franceză definea „*iletrismul*” sub termenul de „*neo-analfabetism*” sau „*iletrisme de retour*” – „*analfabetism recăpătat*”. În timp ce vechiul analfabetism este o consecință a ne-frecventării școlii, noul analfabetism academic (!?) ar reprezenta o urmare anormală și nefirească a frecventării școlii!

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2021-dosarele-patrimoniului-lxxxviii-poporul-este-etern-guvernele--noaptea-demnitarilor-ce-este-iletrismul-academic-nici-caracterele-nu-sunt-toate-genii-160168.html>

În: Tribuna, 9 septembrie 2021